

Raadsvoorstel Zienswijze Gemeenschappelijke Regeling

Opsteller

Waanders, Wieke

Vergadering van

14 februari 2023

Kenmerk

Z/23/055845 / D/23/088673

Portefeuillehouder

Walther Kok

Portefeuille

Publieke gezondheidszorg

Onderwerp

Zienswijze op de concept Kaderbrief 2024 van de GGDrU

Samenvatting

Wij stellen de raad voor om kennis te nemen van de concept Kaderbrief 2024 van de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU) en een zienswijze te geven op de concept Kaderbrief. De zienswijze wordt betrokken bij het opstellen van de Ontwerpbegroting 2024 van de GGDrU.

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de concept Kaderbrief 2024 van de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU);
 2. De zienswijze (met kenmerk D/23/088676) vast te stellen inhoudende dat de gemeenteraad de voorgestelde uitgangspunten voor de Ontwerpbegroting 2024, zoals geformuleerd in de concept Kaderbrief 2024, onderschrijft. Als aandachtspunten mee te geven:
 - a. het tijdig informeren van de raad inzake het proces van het GGiD;
 - b. de oproep om binnen de bestaande financiële kaders te blijven.
-

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd

De Kaderbrief 2024 wordt op 29 maart 2023 vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGDrU. De ingediende zienswijzen worden daarbij betrokken. Op basis van de vastgestelde Kaderbrief wordt de ontwerpbegroting 2024 opgesteld en in april voor zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden.

De kaderbrief geeft een beeld van de te verwachte trends en ontwikkelingen die relevant zijn voor publieke gezondheid voor het begrotingsjaar 2024. Enerzijds in de vorm van het technisch begrotingskader en anderzijds door aandacht te geven aan ontwikkelingen waarvan de inschatting is dat deze ook een vertaling nodig hebben in de begroting 2024 óf dat er gedurende 2023 nog een besluit moet worden genomen over hoe GGDrU in 2024 om zal gaan met deze trends en ontwikkelingen. Niet alleen financieel technisch (in de begroting), maar vooral over het uitvoeren van specifieke taken of aanpassen van werkwijzen ten behoeve van publieke gezondheid.

In de kaderbrief worden specifiek de kaders vermeld die als basis dienen voor het uitwerken van de ontwerpbegroting 2024. Daarnaast komt in hoofdstuk 3 een aantal ontwikkelingen aan bod, die van invloed zijn of kunnen zijn op de ontwerpbegroting 2024. De begroting van GGDrU is een meerjarenprogrammabegroting met één programma: 'Publieke Gezondheid'. In de begroting wordt het programma Publieke Gezondheid, in aansluiting op de concept Bestuursagenda 2023-2027, verder uitgewerkt in ambities bij de volgende onderwerpen:

- Een gezonde en veilige leefomgeving
- Kansrijk opgroeien
- Langer en gezond zelfstandig
- Een wendbare en vitale organisatie

In deze kaderbrief is een financiële doorkijk op basis van de tot nu toe bekende kengetallen opgenomen. De uiteindelijke cijfermatige effecten van kaderstelling, feitelijk de rekenexercitie waarmee onder meer de inwoner- en kindbijdrage wordt bepaald, volgt bij het maken van de ontwerpbegroting 2024.

Kanttekeningen en risico's

Argumenten

2.1. De zienswijze (met kenmerk D/22/082869) vast te stellen inhoudende dat de gemeenteraad de voorgestelde uitgangspunten voor de Ontwerpbegroting 2024, zoals geformuleerd in de concept Kaderbrief 2024, onderschrijft. Als aandachtspunten mee te geven:

a. het tijdig informeren van de raad inzake het proces van het GGiD;

Ten tijde van het opstellen van de Kaderbrief 2024 is het proces met betrekking tot stoppen met GGiD in gang gezet. De GGDrU benoemt dat het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de raden periodiek geïnformeerd zullen worden over de kosten voor de juridische afwikkeling van het GGiD, de voortgang van de nieuwe aanbesteding en de implementatie van een nieuw digitaal dossier jeugdgezondheidszorg (DDJGZ), evenals de voortgang van de externe evaluatie. Middels dit aandachtspunt wordt getracht GGDrU nogmaals het belang mee te geven van tijdige informatieverstrekking omtrent dit dossier;

b. de oproep om binnen de financiële kaders te blijven;

Het algemeen bestuur heeft een geactualiseerd ombuigingenplan vastgesteld. Besloten is tot besparingen die de oorspronkelijke ombuigingen vervangen. Er wordt ingeschat dat dit realistische en haalbare ombuigingen zijn, voornamelijk zonder negatieve impact op de bestaande dienstverlening. Het zijn wel moeilijke keuzes die ervoor zorgen dat GGDrU nog steeds scherp aan de wind zeilt.

Kanttekeningen en risico's

Er zijn diverse ontwikkelingen en onzekerheden met mogelijke financiële gevolgen. In deze kaderbrief treft u meer externe, inhoudelijke ontwikkelingen aan en de daarbij behorende vooraankondiging van voorstellen met financiële impact dan u van de GGDrU gewend bent. Dat vloeit voort uit deels een inhaalslag van de Covid-jaren waarin alle aandacht uitging naar Covid-19, deels door de effecten van deze crisis op de publieke gezondheid, en deels uit bijvoorbeeld nieuwe regelgeving (onder meer een gevolg van het regeerakkoord) en strakkere normen op het gebied van informatietechnologie/informatievoorziening (IT/IV). In hoofdstuk 3 van deze kaderbrief wordt u meegenomen in deze ontwikkelingen. Voor de volledigheid: met deze kaderbrief vraagt GGDrU nog geen financiële toezeggingen, maar er wordt gevraagd om hier kennis van te nemen.

Daarnaast doet GGDrU de aankondiging tot een gezamenlijke uitwerking. Verschillende ontwikkelingen hebben mogelijk financiële gevolgen. Hoe groot deze zullen zijn is momenteel nog niet duidelijk. Die zijn afhankelijk van de voortgang en van besluitvorming op landelijk en op regionaal niveau.

Een aantal belangrijke ontwikkelingen en onzekerheden zijn:

1. Gevolgen stoppen met de ontwikkeling van Digitaal Dossier Jeugd Gezondheid (GGiD)

Ten tijde van het opstellen van de Kaderbrief 2024 is het proces met betrekking tot stoppen met GGiD in gang gezet. Voor zover noodzakelijk zullen de gevolgen hiervan in de concept begroting 2024 worden meegenomen.

2. Wijziging financieringsstromen geeft kansen en risico's voor GGDrU

In 2023 en 2024 komen er wijzigingen in de manier waarop het Ministerie van VWS gemeenten financiert voor het maken van beleid en interventies voor gezondheid en het sociale domein. De financiering van een deel van de gemeentelijke taken (en als onderdeel daarvan een deel van de taken van GGDrU) zal worden geregeld via een nieuwe Specifieke Uitkering (SPUK) waarvoor gemeenten in 2023 voor de jaren 2024 e.v. een aanvraag bij VWS in kunnen dienen. VWS vraagt gemeenten om bij een aantal onderwerpen regionaal samen te werken. GGDrU wilt in gesprek met gemeenten over de kansen die dit voor gemeenten biedt om samen met de GGDrU de collectieve en regionale publieke gezondheidszorg in de regio Utrecht te versterken. GGDrU zal in 2023 met een apart voorstel hierover naar het AB komen.

3. Pandemische paraatheid: onzekerheid financiën lange termijn

De coronacrisis heeft laten zien dat structurele investering in de infectieziektebestrijding nodig is. Een taak die regionaal

belegd is bij de GGD'en, waarbij samenwerking tussen de GGD'en en een landelijk gecoördineerd programma noodzakelijk is om de infectieziektebestrijding toekomstbestendig te maken én pandemische paraatheid van Nederland te verbeteren. Het kabinet stelt hiervoor in 2023 en 2024 een investering beschikbaar van € 78 miljoen voor wegnemen van kwetsbaarheden, versterken (boven)regionale monitoring, wetenschappelijk kennisinfrastructuur en samenwerking. Dit is een eerste stap om de meest urgente kwetsbaarheden aan te pakken vooruitlopend op aangekondigde structurele financiering vanaf 2024 of 2025. Over de verdeling van de huidige middelen en proces van subsidieaanvraag per GGD (zal gaan via specifieke uitkering bij VWS) zal de komende maanden meer duidelijkheid komen. Hierbij is nog niet duidelijk hoeveel ruimte er komt voor de onmisbare en noodzakelijke inzet van ondersteunende teams zoals communicatie, HR, facilitair, informatievoorziening en kwaliteit. GGDrU verwacht hierover in het voorjaar 2023 meer duidelijkheid te krijgen, en zullen dan terugkomen naar het bestuur met een plan voor de pandemische paraatheid.

4. Toenemende vraag op het gebied van gezonde leefomgeving

De aandacht voor het thema gezonde leefomgeving is de afgelopen jaren enorm toegenomen. De invoering van de Omgevingswet vraagt van GGDrU:

- eenmalige extra werkzaamheden en kosten, door aanpassing van werkwijzen en investeringen in informatievoorziening en -technologie, onder andere door aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)
- voorbereiding op een toenemend aantal adviesvragen, waarbij meer dan voorheen tegengestelde belangen een rol spelen.

De GGDrU zal hierover in 2023 met een voorstel komen.

5. Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma

Vanaf 2024 wordt het RVP uitgebreid met de vaccinatie tegen het rotavirus voor pasgeborenen. Het betreft hier niet een prik, maar een drinkvaccin. Een landelijke aanpassing in het RVP vraagt altijd dat GGDrU zich hierop voorbereidt, aanpassingen verwerkt in de coördinatie van het werk, in de organisatie van de spreekuren en in scholingen. Een uitbreiding van het RVP wordt aanvankelijk gefinancierd vanuit het RIVM en na enige tijd structureel opgenomen in het Gemeentefonds, waarbij GGDrU een schatting maakt van de benodigde verhoging van de kindbijdrage.

6. Gevolgen Wet open overheid (Woo)

De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Het is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo is bedoeld om de overheid transparanter te maken. Iedere overheidsorganisatie dient daarvoor een contactpersoon te hebben zodat iedereen die informatie van de overheid wil dat kan opvragen. GGDrU brengt eind 2022/begin 2023 voor het AB in beeld welke kosten aan deze wettelijke verplichting gekoppeld zijn. Mogelijk leidt deze wet tot een besluit in het ophogen van de structurele kosten, welke dan zal worden meegenomen in de begroting van 2024 via de inwonerbijdrage.

7. Krappe arbeidsmarkt en personeelsbeleid

Vanwege de krapte op de huidige arbeidsmarkt, zeker voor zorgpersoneel, legt GGDrU de komende tijd de focus op aantrekkelijk belonen. Met aantrekkelijk belonen bedoelen we een flexibel en marktconform geheel van arbeidsvoorwaarden dat past bij de ontwikkeling van de organisatie en ruimte biedt voor maatwerk. De verwachting is dat hiermee de looncomponent, de arbeidskosten, zullen stijgen.

Financiële gevolgen van verwerking lasten regeling in de gemeentelijke begroting

In de Kaderbrief worden specifiek de kaders vermeld die als basis dienen voor het uitwerken van de ontwerpbegroting 2024. Voor de begroting 2024 worden vooralsnog dezelfde principes voor de bekostigingssystematiek gehanteerd, zoals deze ook voor de begroting 2023 zijn toegepast. Deze principes luiden:

1. Voor de instandhouding van de taken die op het basis en basis-plus niveau worden uitgevoerd wordt aan de deelnemende gemeenten een inwonerbijdrage dan wel een kindbijdrage doorberekend, uitgezonderd Toezicht Kinderopvang (op tariefbasis) en een deel van de Forensische Geneeskunde (lijkschouw) (deel op tarief per verrichting);
2. Voor de uitvoering van de taken die op het intensiveringniveau worden uitgevoerd alsmede maatwerktaken wordt per afnemende gemeente een prijsafsprake gemaakt, die wordt vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

In de kaders is een doorkijk gegeven van de gewogen gemiddelde verwachte indexatie in 2024 van 4,42% wat neerkomt op bijna €1.862.500. Ook is aangegeven dat er impact is van wijziging van inwoner- en kind aantallen. Daarvoor is berekend wat de impact is van de wijzigingen in inwoner- en kind aantallen tussen 1-1-21 en 1-1-22.

Bij de meeste gemeenten is het effect van de gedaalde kind aantallen groter dan het effect van de gestegen inwoneraantallen. Dit geldt ook voor de gemeente Oudewater. In Oudewater stijgt het aantal inwoners, terwijl specifiek het aantal kinderen daalt. De prognose op basis van de concept Kaderbrief 2024 is dat de bijdrage van Oudewater gaat stijgen van € 409.000,- (bijdrage op basis van Begroting 2023) naar € 423.000,-. De verhoging van de bijdrage zal worden opgenomen in de Kadernota. De uiteindelijke cijfermatige effecten van de kaderstelling, de rekenexercitie waarmee de inwoner- en kindbijdrage wordt bepaald, volgt dus bij het maken van de ontwerpbegroting 2024.

Vervolgproces

De Kaderbrief 2024 wordt op 29 maart 2023 vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGDrU. De GGDrU heeft verzocht uw zienswijze uiterlijk vrijdag 17 maart 2023 aan GGDrU kenbaar te maken. Het proces daarna ziet er als volgt uit:

- 29 maart 2023: vaststelling kaderbrief inclusief zienswijzen in het algemeen bestuur
- 5 april 2023: bespreking ontwerpbegroting 2024 inclusief de zienswijzen op kaderbrief in het dagelijks bestuur
- 12 april 2023: verzending ontwerpbegroting 2024 voor zienswijze aan gemeenteraden
- 5 juli 2023: vaststelling ontwerpbegroting 2024 in het algemeen bestuur

Bevoegdheid raad

Artikel 44 lid 5 uit de Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht
Artikel 35 lid 3 Wet Gemeenschappelijke regelingen

Bijlagen

Z/23/055845 D/23/088672 Concept Kaderbrief GGDrU 2024

Z/23/055845 D/23/088679 Raadsbesluit zienswijze op concept Kaderbrief GGDrU 2024

Z/23/055845 D/23/088676 Uitgaande brief GGDrU zienswijze op concept Kaderbrief GGDrU 2024
